

Av. H. Burak BULUT

MARKA HAKKININ İHLALİ
ve
HUKUKİ SONUÇLARI

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	5
ÖZET	7
ABSTRACT	9
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR	19
GİRİŞ	21
A. Araştırmanın Konusu ve Problemi.....	21
B. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	22
C. Araştırma Yöntemi.....	22

BÖLÜM I

MARKANIN TANIMI, MARKANIN UNSURLARI, MARKANIN FONKSİYONLARI, MARKANIN ÖZELLİKLERİ, MARKA HAKKI VE KAPSAMI İLE MARKANIN ÇEŞİTLERİ

1.1. Markanın Tanımı.....	25
1.1.1. Genel Olarak.....	25
1.1.2. Marka Korumasından Yararlanacak Kişiler	27
1.2. Markanın Unsurları.....	28
1.2.1. İşaret	28
1.2.2. Bir Teşebbüsün Mal veya Hizmetleri.....	28
1.2.3. Ayırt Edicilik	29
1.2.4. Sicilde Gösterilebilir Olma.....	29
1.3. Markanın Fonksiyonları.....	30
1.3.1. Kaynak Gösterme Fonksiyonu	30
1.3.2. Ayırt Edicilik Fonksiyonu	30

1.3.3. Reklam Fonksiyonu.....	31
1.3.4. Garanti Fonksiyonu	32
1.4. Marka Çeşitleri.....	33
1.4.1. Kullanım Amacına Göre Markalar	33
1.4.1.1. Ticaret Markası	33
1.4.1.2. Hizmet Markası.....	33
1.4.2. Sahiplerine Göre Markalar	33
1.4.2.1. Bireysel (Ferdî) Marka.....	34
1.4.2.2. Ortak Marka-Grup Markası.....	34
1.4.2.3. Garanti Markası.....	34
1.4.3. Tanındığı Çevreye Göre Markalar.....	35
1.4.3.1. Alelade Marka	35
1.4.3.2. Tanınmış Marka	35
1.4.4. Tescilli ve Tescilsiz Markalar.....	36
1.5. Marka Hukukunda Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler.....	37
1.5.1. Türk Ulusal Mevzuatı.....	37
1.5.2. Uluslararası Sözleşmeler	39
1.5.2.1. Paris Anlaşması (Paris Konvansiyonu).....	39
1.5.2.2. Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Sözleşmesi (TRIPS).....	41
1.5.2.3. Markaların Uluslararası Tesciline İlişkin Madrid Anlaşması ve Protokolü	41
1.5.2.4. Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı (WIPO) Kuruluş Sözleşmesi.....	42
1.5.2.5. Markaların Tescili Amacıyla Mal ve Hizmetlerin Sınıflandırılmasına Dair Nice Anlaşması	42
1.5.2.6. Markaların Şekil Elemanlarının Uluslararası Sınıflandırılmasına Dair Viyana Anlaşması.....	43

1.5.3. Avrupa Birliği Düzenlemeleri	44
1.5.3.1. 89/104, 2008/95 ve 2015/2436 Sayılı Avrupa Birliği Marka Yönergeleri	44
1.5.3.2. 40/94, 207/2009, 2015/2424 ve 2017/1001 Sayılı AB Marka Tüzükleri	44
1.5.3.2.1. Avrupa Birliği Marka Mevzuatı Değişikliği.....	45
1.5.4. Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD) Kararları.....	46

BÖLÜM II

MARKA HAKKI VE ÖZELLİKLERİ, MARKA HAKKININ ELDE EDİLMESİ, MARKANIN TESCİLİ VE TESCİL ENGELLERİ

2.1. Marka Hakkı ve Kapsamı	49
2.1.1. Genel Olarak.....	49
2.1.2. SMK Kapsamında.....	50
2.2. Marka Hakkının Özellikleri	52
2.2.1. Mutlak Hak Olma	52
2.2.2. Tekelci Nitelikte Olma	52
2.2.3. Ülkesellik İlkesi.....	52
2.2.4. Hukuki İşlemlere Konu Olma.....	53
2.2.5. Yenilenebilir Olma	53
2.3. Marka Hakkının Elde Edilmesi.....	53
2.3.1. Marka Hakkının Kullanımla Kazanılması	53
2.3.2. Paris Anlaşması Kapsamında Tanınmışlık	54
2.4. Markanın Tescili	57
2.4.1. Markanın Tescili ve Tescil Süreci.....	57
2.4.2. Tescilin Yenilenmesi ve Koruma Süresi	58
2.5. Markanın Tescil Engelleri.....	58
2.5.1. Mutlak Ret Nedenleri	59

2.5.2. Nispi Ret Nedenleri	64
2.5.2.1. Avrupa Birliği Adalet Divanı Genel Mahkemesinin “Monopoly” Kararı	69

BÖLÜM III

MARKA HAKKININ KORUNMASI VE MARKA HAKKININ İHLALİ

3.1. Marka Hakkının Korunması.....	73
3.1.1. Tescil ve Tescil ilkesi	73
3.1.2. Tescilin İlkesinin İstisnası; Gerçek Hak Sahipliği	74
3.1.3. Marka Tescilinin Sağladığı Haklar.....	75
3.1.3.1. Marka ile Aynı İşaretin, Aynı Mal veya Hizmet Kapsamında Kullanılması	77
3.1.3.2. Marka ile Aynı veya Benzer Olan İşaretin, Aynı veya Benzer Mal veya Hizmetlerde Kullanılması ile Karıştırılma Tehlikesinin Varlığı.....	78
3.1.3.3. Tanınmışlık Düzeyine Erişmiş Tescilli Markanın Tanınmışlık nedeniyle Kullanılması	80
3.1.4. Marka Tescilinin Koruma Kapsamı	84
3.1.4.1. Marka Sahibinin Yasaklayabileceği Eylemler	84
3.1.4.2. Marka Korumasının Başlangıcı.....	85
3.1.5. Tescilli Marka ile Tescilsiz Marka Farkları	85
3.1.6. Marka Korumasının İstisnaları	86
3.1.6.1. Markanın Dürüstçe ve Ticari Hayatın İçinde Kullanımı	86
3.1.6.2. Markanın Başvuru Eserlerinde Yer Alması.....	87
3.1.6.3. Marka Hakkının Tükenmesi.....	88
3.2. Markayı Kullanma Yükümlülüğü.....	90
3.2.1. Kullanılmayan Markanın İptali	90

3.2.2. Markayı Kullanmamanın Diğer Sonuçları.....	91
3.2.2.1. Kullanılmayan Markanın Ret ve Hükümsüzlük Sebebi Olması Durumu.....	91
3.2.2.2. Kullanılmayan Markanın Korunması Sorunu	91
3.3. Marka Hakkının İhlali.....	92
3.3.1. Genel Olarak.....	92
3.3.2. Mülga 556 Sayılı KHK’da Marka İhlali.....	93
3.3.3. 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu Kapsamında Marka Hakkının İhlali.....	94
3.3.3.1. SMK 7. Maddede Düzenlenen İhlal Halleri.....	95
3.3.3.2. Marka Sahibinin İzni Olmaksızın, Markayı veya Ayırt Edilemeyecek Kadar Benzerinin Kullanmak Suretiyle Taklit Etmek	96
3.3.3.3. Markanın Taklit Edildiğini Bildiği veya Bilmesi Gerektiği Halde Tecavüz Yoluyla Kullanılan Markayı Taşıyan Ürünleri Ticarete Kullanmak	98
3.3.3.4. Marka Sahibi Tarafından Lisans Yoluyla Verilen Hakları İzinsiz Genişletmek veya Bu Hakları Üçüncü Kişilere Devretmek.....	99
3.3.3.5. Marka Hakkına Tecavüz Eylemlerinin Özellikleri	100
3.3.3.6. Markasal Kullanma	101
3.3.3.7. Tescil Savunması	101

BÖLÜM IV

MARKA SAHİBİNİN İHLALLERE KARŞI TALEPLERİ, MARKA HAKKI İHLALİ DAVALARI, MARKA HAKKI İHLALİ DAVALARINDA TARAFLAR, GÖREV VE YETKİ, ARABULUCULUK

4.1. Marka Sahibinin İhlallere Karşı Talepleri	103
4.1.1. Genel Olarak.....	103

4.1.1.1. Tescilli Marka Sahibi Olmanın Koruma Bakımından Sonuçları.....	104
4.1.1.2. Müşterek Pay Sahiplerinin Marka Hakkına Tecavüz Eden Kişilere Karşı Dava Hakkı.....	104
4.1.2. Geçici Hukuki Koruma Talepleri	104
4.1.2.1. İhtiyati Tedbirler	105
4.1.2.2. Delil Tespiti.....	106
4.2. Marka Hakkı İhlali Davaları	107
4.2.1. Marka Hakkına Tecavüzün Tespiti Davası.....	107
4.2.2. Marka Hakkına Tecavüzün Önlenmesi (Men'i) Davası.....	108
4.2.3. Marka Hakkına Tecavüzün Durdurulması Davası	108
4.2.4. Marka Hakkına Tecavüzün Kaldırılması Davası ve Tazminat Davaları	108
4.2.4.1. Maddi Tazminat ve Yoksun Kalınan Kar	110
4.2.4.1.1. Marka Hakkı İhlalinde Bulunan Tarafın Tazminat Sorumluluğunda Hesap Yöntemi ve İlkeler	112
4.2.4.2. Manevi Tazminat.....	113
4.2.4.3. İtibar Tazminatı	114
4.2.5. Markaya Tecavüz Olmadığının Tespiti Davası.....	115
4.2.6. Marka İhlal Davalarında Zamanaşımı	117
4.2.7. Sessiz Kalma Yoluyla Hak Kaybı	117
4.2.7.1. Avrupa Birliği Adalet Divanı Genel Mahkemesinin 7 Şubat 2019 Tarihli “Swemac” Kararı	120
4.3. Marka Hakkı İhlali Davalarında Taraflar.....	122
4.3.1. Marka Hakkı İhlali Davalarında Davacı.....	122
4.3.2. Marka Hakkı İhlali Davalarında Davalı	123

4.4. Marka Hakkı İhlali Davalarında Görev ve Yetki, Arabuluculuk.....	124
4.4.1. Marka Hakkı İhlali Davalarında Görev	124
4.4.2. Marka Hakkı İhlali Davalarında Yetki	125
4.4.3. Marka Hakkı İhlali Davalarında Arabuluculuk	125
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	127
KAYNAKÇA	131